

Tisza Miklós (1949 - 2021)

Furcsa érzésekkel ülök itt volt tanszék- és intézetvezetőnk, Tisza Miklós professzor íróasztala felett ezen az álmos, novemberi vasárnap délelőtt.

Van ebben valami sorsszerűség, hogy én itt, most Őt búcsúztatom. Úgy néz ki, hogy ez az iroda mind az Ő, mind az én életutamban egy meghatározó helyszínné vált. Ő csaknem három évtizedet töltött e iroda falai között és élte át benne vezetőként a rendszerváltozás után összeomló nehézipar okozta bizonytalanságot, a kétlépcsős oktatási rendszerhez történő csatlakozásunk oktatásszervezési kihívásait és az egyetemi kancellária rendszer bevezetését. Ezen kihívásokhoz alkalmazkodni csak megfelelő időben megfelelő döntéseket hozó vezetők tudtak sikeresen. Neki ez nagy valószínűséggel sikerült, hiszen a volt Mechanikai Technológiai Tanszék és jogutódja az Anyagszerkezet-tani és Anyagtechnológiai Intézet a múltban és a jelenben is a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki és Informatikai Karának egyik meghatározó Intézete. A három évtized alatt vezetőként hozott döntései közül egy kisebb horderejű döntésével nekem biztosított lehetőséget, hogy az egyetemi tanulmányaim lezárása után a Miskolci Egyetemen dolgozhassak. Nagy valószínűséggel ez a döntése is ebben az irodában született. Sokan vagyunk úgy, hogy a családi, baráti, munkatársi körünkben egy-egy ember neve hallatán beugrik a számunkra legjellemzőbb tulajdonsága. Nekem Tisza professzor neve hallatán, ami először eszembe jut, az a mérhetetlen munkabírása, amit fiatalokat megszegyenítő mennyiségben és rendkívül magas színvonalon végzett. Ez egyértelműen alátámasztható életútja legfontosabb állomásai és elért eredményeivel.

Tisza Miklós középiskolai tanulmányait szülővárosában a debreceni Mechwart András Gépipari Technikumban végezte, abban az intézményben, amely kiváló szakemberek sokaságát adta az akkori Nehézipari Műszaki Egyetemnek. Egyetemi tanulmányainak lezárásaként, 1972-ben kitüntetéses gépészmérnöki oklevelet szerzett. Az egyetem akkori oktatóinak már hallgatói éve alatt a látóterébe került, példamutató tanulmányi eredményének és közösségi szerepvállalásának köszönhetően. A Mechanikai Technológiai Tanszék akkori vezetője Romvári Pál Professzor úr invitálására a Tanszék Képlékenyalakító Szakcsoportjához csatlakozott végzése évében. Ez a tudományterület aztán egész pályafutása egyik meghatározó területeként végig

kísérte. Egyetemi doktori címet szerzett 1977-ben, műszaki tudományok kandidátusa címet 1981-ben és végül műszaki tudományok doktori címet 1995-ben. 1991-től egyetemi tanár, amely beosztást a 70 évesen bekövetkező nyugdíjazásáig betöltött.

Ezzel párhuzamosan szintén 1991-től Tanszékünk, Intézetünk vezetője 65. életéig 23 éven át, majd még további 5 évig intézeti tanszékvezető. 2019-től a Miskolci Egyetem Professzor Emeritusa. A Sályi István Doktori Iskola tanácsának 1993-tól tagja. 2009-től 2019-ig a

Doktori Iskola Elnöke. Mérnök generációkat oktatott, mérnökök ezrei Tőle tanulták meg a Metallográfia és Képlékenyalakítás tudományát. A volt miskolci egyetemisták első egyetemi élménye, a Dékáni kézfogást követően a hétfőn reggel 8 órától kezdődő Metallográfia, később Anyagtudomány előadás volt, amit csaknem négy évtizeden keresztül Tisza Professzor oktatott. A 2021/22-es tanév az első, amikor ez nem így volt. Oktató, nevelő munkájának gyümölcse számtalan egyetemi jegyzet, egyetemi tankönyv, amit nyelvismeretének köszönhetően idegen nyelven is megírt. Talán többen nem tudják, de az általa írt Metallográfia tankönyvet arab nyelven is megjelentették.

Szakmai munkáját a szüntelen újat akarás jellemezte, szakmai pályafutása alatt folyamatosan és példaadóan képezte magát, többször megújítva tudását. Korosztályával szinte az elsők között ismerte fel a számítástechnika szerepét a technológiai tervezés területén. Már a 80-as években kollégái közül többekkel grafikus alapon, de számítógépes környezetben működő szerszámtervező szoftver fejlesztésében vett részt. A számítógéppel segített technológiai- és szerszámtervezés aztán egész életében egy meghatározó kutatási területe maradt. A 90-es évek közepén, szinte egyidejűleg a szoftver megjelenésével, találkozik az AutoForm alkalmazással, aminek magyarországi elterjesztésében vitathatatlan érdemeket szerzett. Magam is dolgoztam vele ezen a területen és sokszor tisztelettel figyeltem azt a kötelességtudatot, alaposágot és tudásszomjat, amit az újabb és újabb verziók megsajátításába fektetett.

Az oktatási módszertanban is folyamatosan képezte magát. 2020-ban a világjárvány hatására bevezetett online oktatás talán Neki okozta a legkisebb kihívást, mert bölcs előre látásával már évekkorral előtte kidolgozta tantárgyai online oktatási lehetőségét a mindenkor

e-learning rendszerek keretein belül, példát mutatva Intézetünk kollektívájának.

Vezetőként folyamatosan törekedett az oktató-kutató utánpótlás nevelésére. 1991-es tanszékvezetői megbízatása első évtizede a Mechanikai Technológiai Tanszék akkori oktatói gárdája tudományos előmenetelének aktív, fontos időszaka volt. Kollégáit bízta és támogatta a fokozatszerzési folyamataikban. Ezt egész pályafutása során fontosnak tartotta. Mindezekkel párhuzamosan hosszú éveken át töltött be egyetemi vezető tisztségeket. 1986-1989-ig osztályvezető a Tudományos Osztályon, 1987-1999-ig projektigazgató a Projekt Irodán, majd az Intézményfejlesztési Program Irodán.

Egyetemi vezető beosztásai közül kiemelkedik a 2000-2003 között betöltött fejlesztési rektorhelyettesi pozíció. Ekkor az Egyetemfejlesztési projekt vezetőjeként részt vesz az Egyetem ma ismert megjelenésének kialakításában. Ez időben készül el az A/1 tanulmányi épület teljes felújítása a XXXII., XXXIII. és XXXVII. új nagyelődök és a jelenlegi főbejárat.

Tudományos teljesítménye nemzetközi szinten ismert és elismert. Megszámlálhatatlan idegen nyelvű publikáció, konferencia előadás fűződik a nevéhez. Hosszan sorolhatnám nemzetközi és hazai szakmai szervezetekben betöltött szerepét, tisztségeit. Ezek közül mégis külön megemlíteném az IDDRG (International Deep-Drawing Research Group) Nemzetközi Mélyhúzási Kutatócsoportot, aminek 1989-től tagja, 1994-től elnök helyettese, 1996-98 között elnöke. Elnöksége alatt, 1996-ban elsőként Magyarországon megszervezte az

IDDRG konferenciát Egerben, majd 2007-ben második alkalommal Győrben.

Mikor halálhírért megosztottam a bizottsági tagokkal többen megdöbbenésüket fejezték ki a hír hallatán. Az IDDRG-ben betöltött szerepére a vele egykorú svájci Pavel Hora Professor szavai világítanak rá leginkább:

„Miklós az egyik pillére volt az IDDRG szervezetének. Munkássága hidat épített számos Közép-Kelet Európai országba. Nagy úrt hagy maga után”.

Oktatói-kutatói munkájáért, szakmai és közéleti tevékenységéért Gépészmérnöki Kari Emlékérem, a Signum Aureum Universitatis, GTE Zorkóczy Béla Emlékérem, a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje elismeréseket vehetett át. 2014-ben a Miskolci Egyetem Díszpolgári címmel tüntette ki.

Tisza professzor a jelenben élt, de mindig a jövőben gondolkodott. Másfél héttel a sajnálatosan bekövetkezett halála előtt egy online megbeszélésen az általa 25 éven keresztül figyelemmel követett szoftver új verziójának magyarországi bevezetésével kapcsolatos teendőkről egyeztettünk. Sajnos ennek közös elsajátításában már nem tud részt venni.

Tisztelt Tisza Professor úr, kedves Miklós! Isten veled, nyugodj békében!

Lukács Zsolt

Szerkezetintegritási és Roncsolásmentes Vizsgáló Szakmérnöki Képzés a Debreceni Egyetemen

A Debreceni Egyetem Műszaki Kara ismét elindítja a Szerkezetintegritási és Roncsolásmentes Vizsgáló Szakmérnöki Képzését a 2021/2022 tanévben.

A 180 óra terjedelmű 2 féléves képzés 13 tantárgyában 20%-ot képviselnek a matematikai, 35%-ot az anyagokra vonatkozó és 45%-ot a roncsolásmentes vizsgálati módszerek. A képzést sikeresen befejező hallgatók a MAROVISZ harmadik szintű roncsolásmentes anyagvizsgáló tanúsítását is megkaphatják.

**DEBRECENI
EGYETEM**

Bővebb információ a [Kar honlapján!](#)

Továbbá érdeklődhet Dr. Mankovits Tamás, tanszékvezetőtől: tamas.mankovits@eng.unideb.hu